Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

Aan:
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 10 februari 2012
Ons kenmerk 6/BCC/2012001088
Behandeld door de heer P. Grondsma
Onderwerp: Reisverslag SWOI

Geachte statenleden,

Als voorzitter van de Stichting Waterprojecten Oost-Indonesië (SWOI) heb ik, samen met mijn medebestuursleden, van 22 tot en met 28 januari 2012 een bezoek gebracht aan Indonesië. Van deze reis heb ik u vooraf in kennis gesteld.

Wij bezochten ontwikkelingsprojecten die zijn geïnitieerd door Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD), en door de Nederlandse rijksoverheid mede worden gefinancierd. Door de bouw van waterzuiveringen en de aanleg van een leidingennet, worden drie miljoen mensen aan schoon en veilig drinkwater geholpen.

Als bestuur van de SWOI hebben we ons laten informeren over de voortgang van de projecten. Er vond overleg plaats met de betrokken overheden Indonesië, met de uitvoerders van de werkzaamheden, en met vertegenwoordigers van de Nederlandse ambassade.

Tijdens de reis ben ik onder de indruk geraakt van de inzet van de WMD, de bereikte resultaten en het belang van deze praktische ontwikkelingsprojecten. Met relatief weinig geld wordt erg veel bereikt voor de gezondheid en het welzijn van de inwoners van Oost-Indonesië. Door toezending van het reisverslag, dat is geschreven door directeur K. Hoogsteen van de WMD, bied ik u graag gelegenheid om hiervan kennis te nemen.

Hoogachtend,

J. Tichelaar

Reisverslag van het bestuur van Stichting Waterprojecten Oost-Indonesië (SWOI) aan Indonesië

22-29 januari 2012

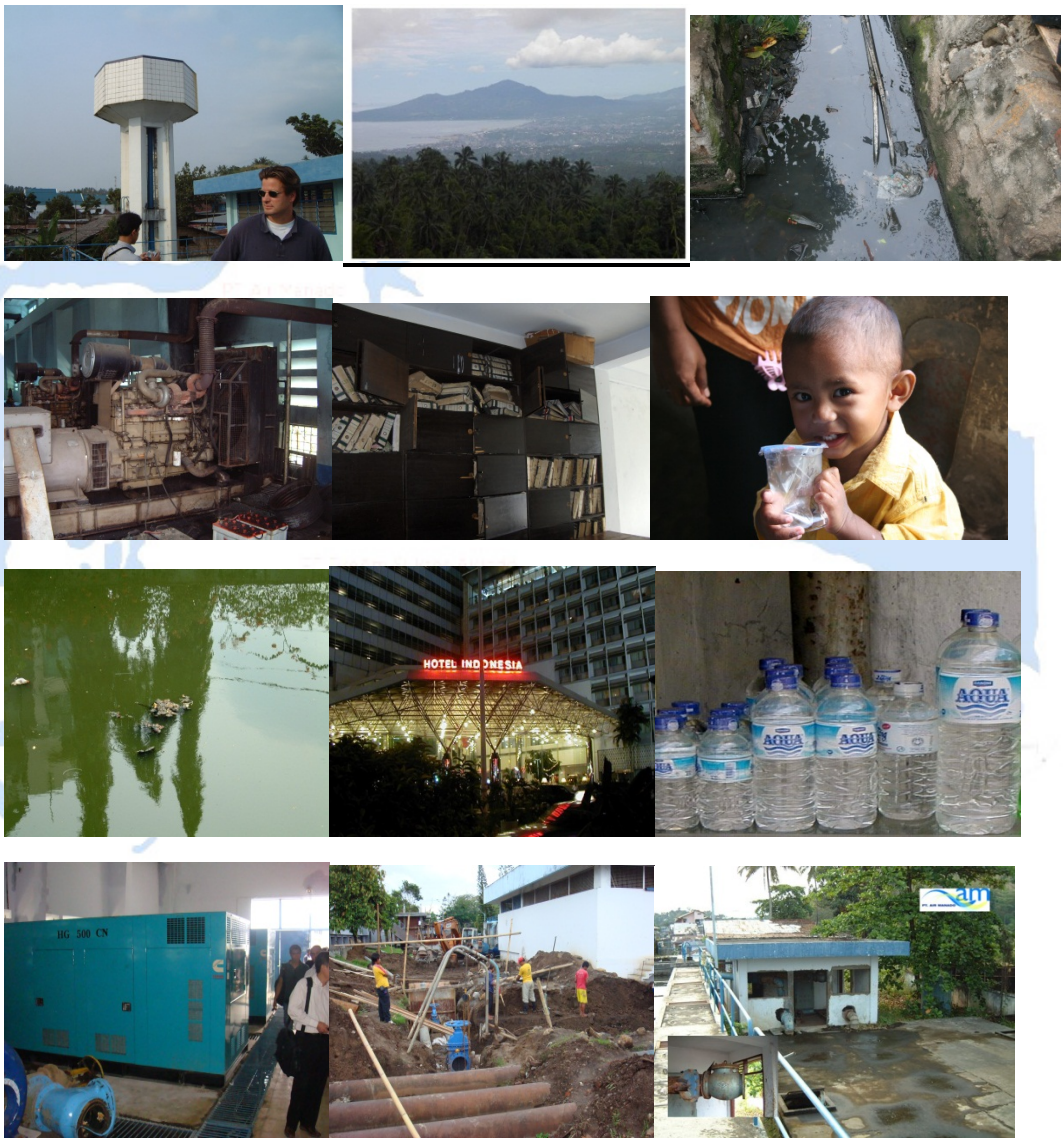

Het bestuur van de Stichting Waterprojecten Oost-Indonesië (hierna: SWOI)bestaat uit:

Voorzitter : Jacques Tichelaar, Commissaris van de Koningin in Drenthe

Vice voorzitter : Greetje de Vries-Leggedoor,
Lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal
en voormalig Gedeputeerde van de provincie Drenthe

Penningmeester : Sjoerd Kremer, voormalig burgemeester van gemeente De Wolden

Secretaris : Karst Hoogsteen, directeur van Waterleidingmaatschappij Drenthe

Zondag 22januari 2012

Vertrek met SQ naar Singapore.

Maandag23 januari 2012

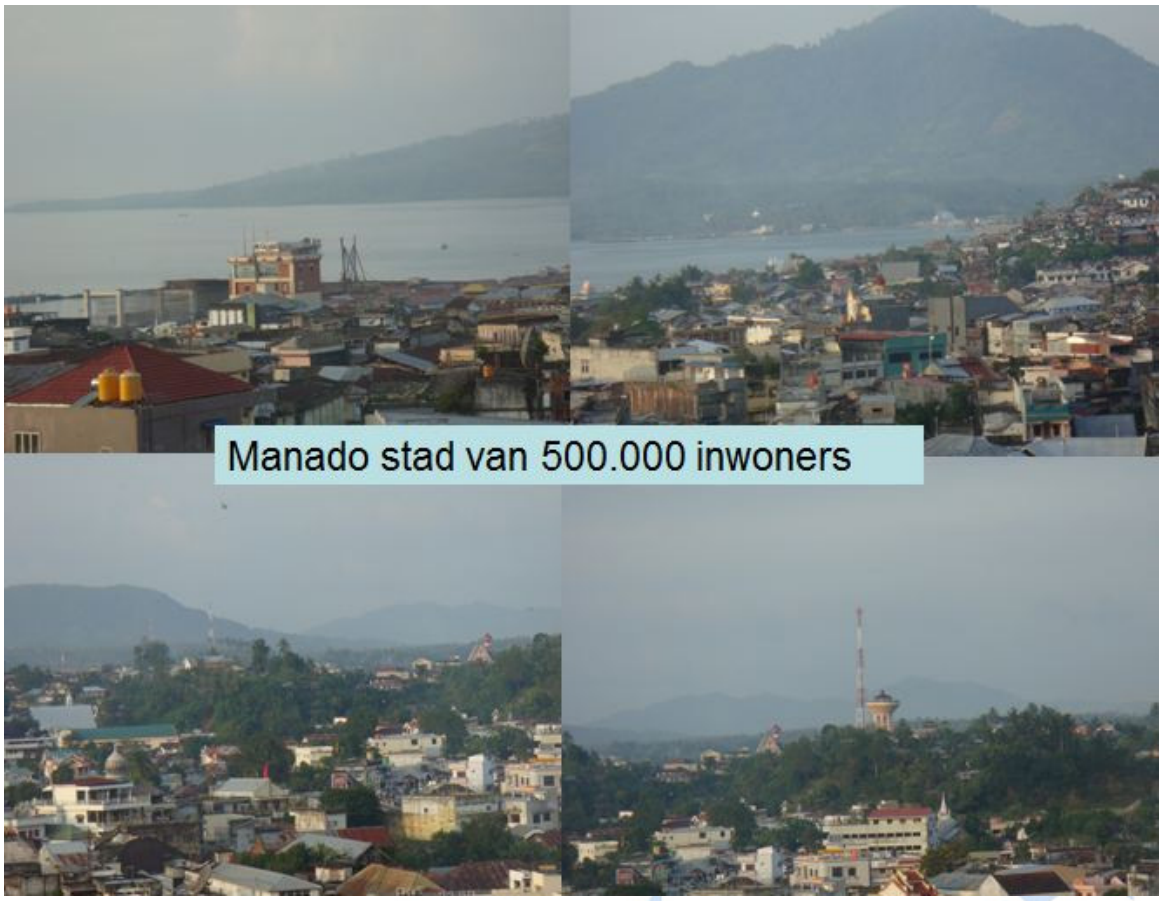

Aankomst ca. 13.30 in Manado met Silk Air na een uitstekende vlucht.

We worden ontvangen door de directie en de commissarissen van het bedrijf PTAM in de VIP-ruimte op het vliegveld. Wel moeten de delegatieleden een vingerafdruk en oogscan maken vanwege hun bezoek aan Indonesië. Verder worden de visa verzorgd.

Otniel Kojansow, directeur van waterbedrijf PT Air Manado (hierna: PTAM), houdt een inleiding over Manado en laat een film zien van PTAM en het toerisme van de stad.

Directeur OtnielKojansow aan het woord

Onder politiebegeleiding worden we naar het hotel gebracht. Deze agenten zullen twee dagen tot onze beschikking staan.

Gedurende deze reis zijn dit onze trouwe begeleiders vanuit WMD holding.

Joko Suroso,directeur PT Inowa in Bandung

Josien Ruijter, directeur van TID in Manado

Vanaf 1 januari wordt in Indonesië gewerkt met een landenkantoor bestaande uit drie entiteiten. Deze vormen, zoals dit bij WMD genoemd wordt, het “country office”.

Wie zijn de stakeholders?

Hoe is het georganiseerd?

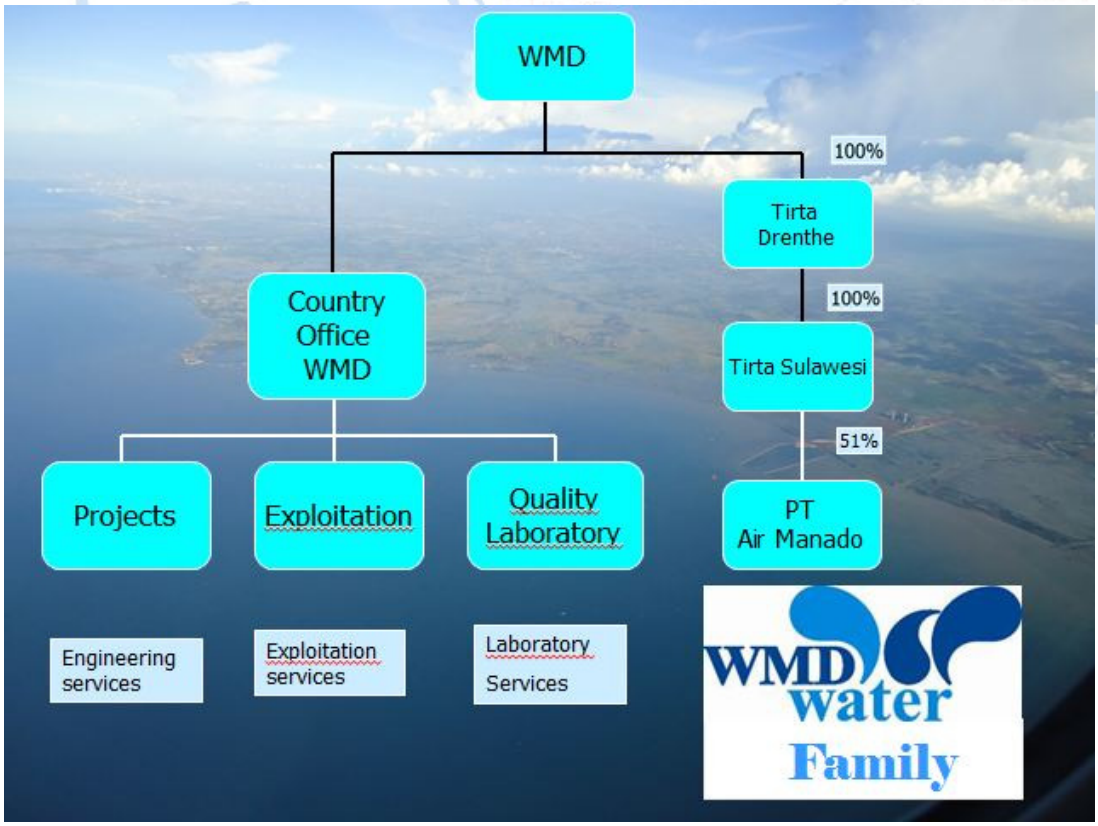

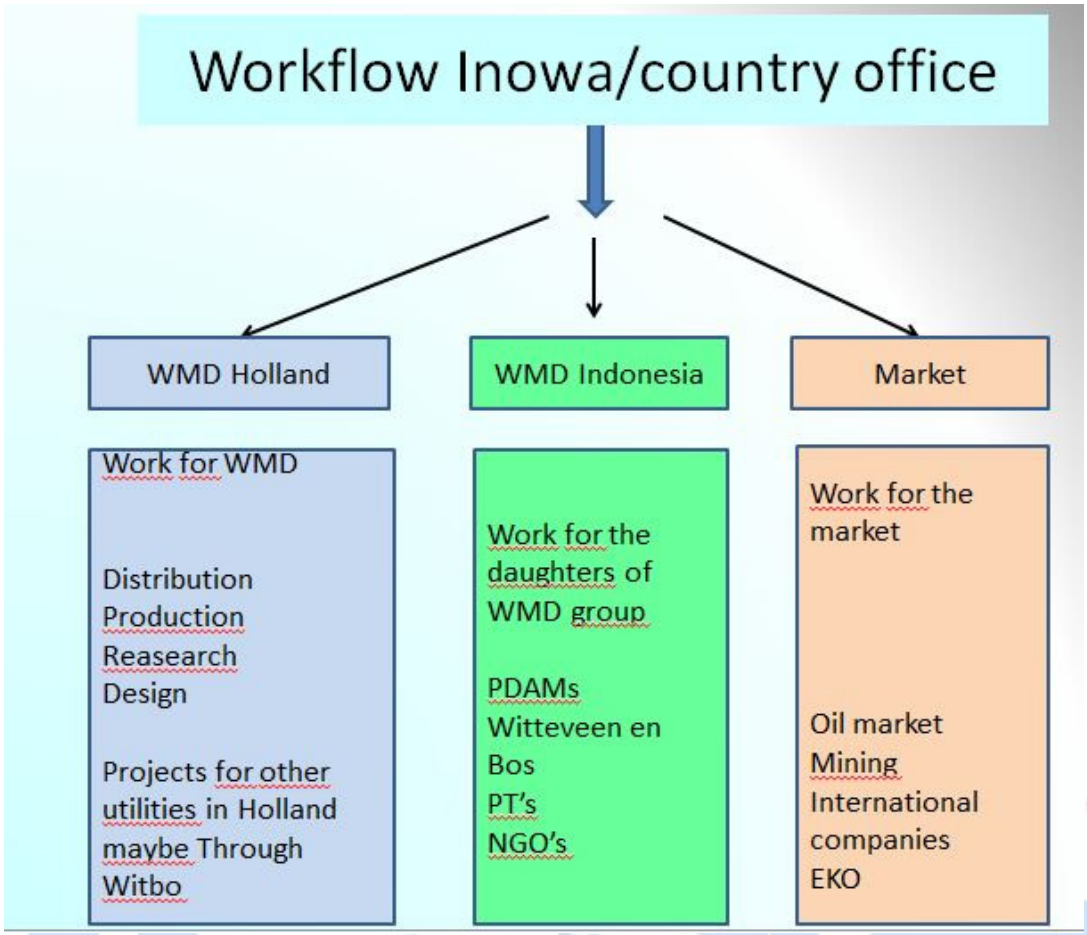

Bij het hotel aangekomen is het programma voor de rest van de dag als volgt:

1) Vergadering tussen directie PTAM en de heer Hoogsteen

   Eerst een overleg met de directie en de Board of Commissioners (RvC) om de agenda van de AvA voor te bereiden. Het overleg duurt tot ca. 17.00. Er wordt afgesproken om na het diner verder te vergaderen in de lobby van het hotel.

2) Omstreeks 18.00 uur diner met Joko Suroso, Josien Ruijter en de delegatie.
3) Vervolg van de middagsessie van de voorbereiding van de aandeelhoudersvergadering van dinsdag 24 januari.

Na het diner wordt met het gehele gezelschap van directie en commissarissen en de delegatie van de SWOI vergaderd. De onderwerpen zijn:

a) Lening 2009
b) Lening 2010
c) Tarief 2012

De RvC wordt het uiteindelijk eens over de aanpak van deze onderwerpen in de aandeelhoudersvergadering.

Ten aanzien van de leningen 2009 lijkt het volgende compromis haalbaar:

a) De projectleningen 2009 lijken akkoord, waarbij in ogenschouw wordt genomen dat het verificatieteam in 2010 alles onderzocht heeft en goed bevonden.
b) De lening collective support is nog niet akkoord en zal een onderwerp zijn voor nader overleg. Ondanks een reductie van 5 naar 3 miljard Roepia blijven ze twijfelen aan het feit of deze kosten wel allemaal terecht zijn doorbelast.
c) De exploitatieleningen lijken ook akkoord.

Vervolgens worden de leningen van 2010 besproken. Hierover is in de vorige vergadering afgesproken dat een team ernaar zou kijken. Dat is gebeurd en de vicevoorzitter van de RVC heeft daarover een brief geschreven vorige week. Hierin staan de bevindingen weergegeven.

d) De projectleningen 2010 lijken akkoord met uitzondering van 3 miljard Roepia die niet door de boeken van PTAM is gelopen. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat het bedrag eerst veel hoger was maar daar is men uitgekomen.
e) De lening collective support is akkoord.
f) De exploitatielening is akkoord.

Over het tarief zijn we het eens dat het nu ingevoerd moet worden. PTAM heeft twee jaar lang geen tariefstijging doorgevoerd vanwege een verzoek om uitstel in verband met de verkiezingen. Wel zijn alle kosten gestegen en is het salaris aanzienlijk toegenomen in deze twee jaar. Ook de ziekteverzekering is verhoogd ten behoeve van het personeel. Laten we niet vergeten dat er voor de samenwerking geen pensioenbetalingen waren ten behoeve van de gepensioneerden en dat er in zes jaar geen salarisverhoging was geweest. Dus geen discussiepunt, maar verhogen in lijn met de afspraken in de PPP overeenkomst. Bovendien wordt dit ook nog eens afgedekt door een besluit van de burgemeester die de tarieven in lijn met het PPP-contract voor zes jaar heeft goedgekeurd (was niet nodig, maar voor de zekerheid).

Paal Dua

Een aantal jaren geleden is het pompstation Paal Dua gerenoveerd. Het is geopend door wijlen SWOI-voorzitter Relus ter Beek. Morgen zullen we een bezoek brengen aan het pompstation.

Dinsdag 24januari 2012

In het oorspronkelijke programma zouden we het volgende gaan doen:

1) 9.00- 10.00 uur : vertrek hotel ca. 08.30

Bezoek van de delegatie aan de burgemeester

Het bezoek bestaat uit twee delen

Deel a is een kort privégesprek tussen burgemeester en het SWOI-bestuur. Mogelijk zal hij zich laten vergezellen door de vice-burgemeester en de secretaris van de gemeente. Dit gesprek duurt ongeveer 15 minuten.

Deel b is het officiële deel, dat zal bestaan uit de gehele delegatie, inclusief directeuren en commissarissen van de PT met Josien Ruijter en Joko Suroso.

Doel hiervan is vooral een beleefdheidsbezoek. De beste aanpak is om hem laten vertellen wat hij vindt van de samenwerking.

Althans, zo was het de bedoeling. Maar we krijgen in de ochtend te horen dat hij ziek is. Misschien kunnen we hem voorafgaand aan het vieren van het 5-jarig bestaan morgenochtend spreken. We hopen het, want het is wel belangrijk.

2) 09.00-10.30: Bezoek aan Lotta

Zuiveringsstation Lotta ligt in de bergen en is door WMD geheel gerenoveerd. Het ligt op 200 meter boven zeeniveau. Het water wordt onder vrij verval naar de stad getransporteerd.

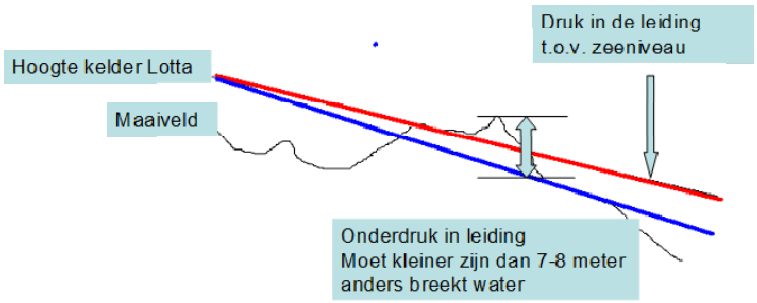

In de tekening is te zien dat er plekken zijn waar de druk in de leiding lager is dan het maaiveld. Dat leidt tot onderdruk en grote gevolgen in de leiding en kan tot leidingbreuk leiden. Bovendien betekent het dat er schietend water kan ontstaan door de grote stroomsnelheid en ook daar is de buis dan maar gedeeltelijk gevuld. Kortom, het is goed om dit op de agenda te zetten. Oplossing: het maken van tussenreservoirs net als dammen in de rivier om hem bevaarbaar te maken.

Voor de renovatie van 2009-2010

Na de renovatie van 2009-2010

Tijdens het bezoek vallen een paar zaken op. Op het eerste oog ziet het er redelijk goed uit, maar schijn bedriegt toch wel een beetje.

Een opsomming van de zorgpunten:

1) De inname van het water uit de rivier

Na de bandjir van 2007/2008 toen heel Lotta, in het bijzonder het innamepunt, werd vernield, zie de foto van voor de renovatie, is er vorig jaar weer een zeer zware regenval geweest. Opnieuw is het inname werk geheel ontzet en dus zal er weer moeten worden gerenoveerd. Op de foto is dit duidelijk te zien.

Afgesproken wordt dat er aan de ene kant een wand moet komen om het water tegen te houden zodat het niet de mengruimtes instroomt en deze vernielt. Er moeten ook twee definitieve dammen worden gemaakt en een bypass aan de overkant van de rivier.

Schetsmatig globaal weergegeven: In rood de muur en in blauw de twee dammen. Geconstateerd is dat de dosering niet werkte.

Wat duidelijk veel ernstiger is, is dat de overstorten van de sedimentatie helemaal niet waterpas staan en dus zorgen voor een ongelijke bezinking . De vlokken blijven deels in het water en belasten de snelfilters veel te zwaar, waardoor onvoldoende waterkwaliteit in het net wordt afgeleverd. Dit water bevat dus nog deeltjes die in het net voor problemen kunnen zorgen als ze bezinken en leidingen gaan verstoppen.

Aandachtpunten Lotta samengevat:

a) Innamepunt renoveren
b) Dosering in orde brengen
c) Waterpas van de overstorten bij de sedimentatie
d) Hardhouten deuren
e) Schoonhouden chemicaliën gebouw

Dit moet voor mei dit jaar in orde worden gemaakt. Alsnog opnemen in het jaarplan voor 2012.

3) 11.00-12.00 Bezoek aan Malalayang

De delegatie brengt een bezoek aan Malalayang. Opvallend is, net als in Lotta, de slechte staat van onderhoud. Onderstaand voorbeeld is de WC. Op een pompstation dient de hygiëne in orde te zijn.

De ruwwateraanvoer bestaat uit twee bronnen:

a) Directe inname in de kelder vanuit de bron.

De water- en grindbak waar het water in opgevangen wordt als het uit de berg komt, moet gerenoveerd worden en bovendien moet het land eromheen aangekocht worden om het goed te onderhouden. Dit water gaat zo het net in en dat vraagt dus zorgvuldigheid. Dit dient zo spoedig mogelijk onderzocht worden. Het moet alsnog in het jaarplan 2012 worden opgenomen.

b) Inname vanuit een riviertje dat in de droge tijd geen water afvoert.

In de natte tijd wordt hier water ingenomen en naar de zuivering getransporteerd.

Dit ziet er goed uit.

4) 12.00-13.00 Lunch

Het programma voorzag in het volgende onderdeel:

5) Aandeelhoudersvergadering PTAM in het kantoor PTAM

Na de lunch gaat de heer Hoogsteen met de commissarissen en de aandeelhouder PDAM in conclaaf op het kantoor van PTAM.

Het gesprek spitst zich toe op de leningen van 2009 en 2010 en de tariefstijging die is afgesproken voor 2012. Na twee jaar geen stijging wordt het nu echt noodzakelijk geacht. Anders komt PTAM nooit uit het dal.

Het zuiveringsstation Paal Dua confessioneel bevat drie processtappen die op zich simpel zijn. Inname en dosering, bezinking en filtratie. Soms komt na deze stap nog desinfectie en dan gat het water naar de klant.

Vanuit de inname een overzicht van het zuiveringsstation.

7) 22.00-00.15: Vervolg van de aandeelhoudersvergadering in het hotel

Na het diner nodigt de heer Hoogsteen het SWOI bestuur uit om mee te vergaderen om ook en indruk te krijgen van het proces.

De tafelschikking is duidelijk met twee partijen en een als het ware voorzittend SWOI bestuur. Het ontstond ter plekke:

Het lijkt wel een supreme court in de opstelling van de vergadering.

In deze vergadering gaat het bij voortduring over de notulen en de leningen. Samengevat levert 4 uur discussiëren het volgende op:

a) De leningen 2006-2007 en 2008 staan niet ter discussie en worden beschouwd als afgedaan
b) Ten aanzien van de notulen van december, wordt vastgesteld dat we het eens zijn over het tariefbesluit zonder voorwaarden maar met de intentie om als het is ingevoerd te gaan werken aan verbetering. Dit wordt getekend door de aandeelhouders.
c) De inhoud en het niveau van de leningen wordt vastgesteld en de discussiepunten benoemd
d) Lening 2009 wordt in Assen definitief afgerond. Nu is de situatie als volgt:
e) Lening 2010 wordt in Assen definitief afgerond.
f) Lening 2011 zal ook worden afgerond en er wordt geen probleem verwacht.
g) Het renteniveau van de lening 2009 staat vast op 10%. DE SWOI en WMD hebben een rente voor 2010 van 2,8% voorgesteld voor de projectlening en van 6% voor de exploitatieleningen.
h) Er komt een bezoek van de commissarissen en directie aan Assen in de 4e week van februari of de eerste week van maart met de volgende agenda:
    a. Lening 2009
    b. Lening 2010
    c. Lening 2011
    d. Service Agreement 2011 TAD naar PTAM
    e. Jaarplan 2012
    f. Lekverlies probleem en eventuele oplossing
    g. Exploitatie van zuiveringsstations in relatie tot investeringen. Mogelijk een EPC contract voor bulk water levering
i) Socialisatie van het tarief gedurende de periode 3e week januari tot 4e week februari.

Woensdag 25 januari 2012

1) Vandaag viering van het 5-jarig bestaan van PT Air Manado

Bij deze viering staan verschillende plichtplegingen centraal. Er zullen ook speeches gehouden worden. Na het ontbijt vertrekken we naar het 5-jarig bestaan van PTAM. Zoals altijd een prachtig georganiseerd feest met alles erop en eraan. Opmerkelijk is dat al het personeel aanwezig is en dat de sfeer uitstekend is. Iedereen is gemotiveerd en positief. Dit is in tegenstelling met de sfeer binnen de RVC en AvAvan de vorige dag.

Daarna volgt een kerkdienst en opnieuw zang. De burgemeester is nog ziek en hij laat zich vertegenwoordigen door zijn adjudant en zijn assistent Hendrik.

2) Lunch

Tijdens deze lunch is er gesproken met de PTAM commissarissen over hun opstelling. Zij beloofden de aandeelhouder een brief te laten schrijven om meer duidelijkheid te verschaffen en om tot een oplossing te komen.

3) Opwachting bij de gouverneur

Plotseling krijgen we van PTAM-directeur OtnielKojansowde vraag of we bij de gouverneur willen komen in een hotel. We besluiten te gaan. Het hotel wemelt van mensen en ambtenaren. Er is een belangrijke bijeenkomst aan de gang. Het duurt eindeloos. We besluiten te vertrekken naar het vliegveld.

4) Vertrek naar vliegveld

Het is ongeveer een half uur rijden naar het vliegveld waar Joko Suroso alles al geregeld heeft. We wachten in de VIP-ruimte op het vertrek.

5) Inchecken en plotseling ontmoeten we de burgemeester bij de gate.

In de vertrekhal is er plotseling rumoer: de zichtbaar zieke burgemeester komt zich persoonlijk verontschuldigen.

6) Vlucht naar Jakarta metGaruda. Aankomst omstreeks 17.30 in Jakarta.
7) Inchecken in het hotel Kempinski, voormalig hotel Indonesia.

Dit hotel heeft een volledige metamorfose doorgemaakt. Het is helemaal gemoderniseerd en behoort nu toe tot de keten Kempinski.

De oude hoofdingang van hotel Indonesia.

8) Diner bij de Plaatsvervangend Ambassadeurmevrouw Annemarie Ruigrok

We worden met de volledige delegatie inclusief Joko Suroso en Josien Ruijter ontvangen door de Plaatsvervangend Ambassadeur Annemarie Ruigrok in haar woning. De ambassadeur, de heer Zwaan, is op dit moment in Nederland.

Mevrouw Ruigrok wordt geassisteerd door vier medewerkers: politiek adviseur, economische medewerker, medewerker cultuur en water adviseur Peter de Vries.

Er ontspint zich een geanimeerd gesprek tussen alle deelnemers. Het bestuur neemt duidelijk nota van de nieuwe geïntegreerde aanpak van Ontwikkelingssamenwerking in zijn algemeenheid. Op de gebieden water, landbouw en economie worden alleen geïntegreerde projecten verder in behandeling genomen. Voorbeeld kan zijn water en sensoren of water en landbouw. Het bestuur is onder de indruk van de positieve setting van de aanpak van de ambassade en zijn hoopvol voor de volgende dag als we zakelijk gaan spreken over de projecten Oost-Indonesië.

Donderdag 26 januari 2012

1) Overleg met de delegatie van Fak-Fak onder leiding van de Bupati (regent) van Fak-Fak.

   De delegatie van Fak-Fak geeft aan het erg op prijs te stellen technisch en organisatorisch advies van WMD te ontvangen. Ze hebben voor de komende jaren budget gereserveerd om de watervoorziening naar een hoger plan te tillen. We geven aan dit in overweging te nemen.

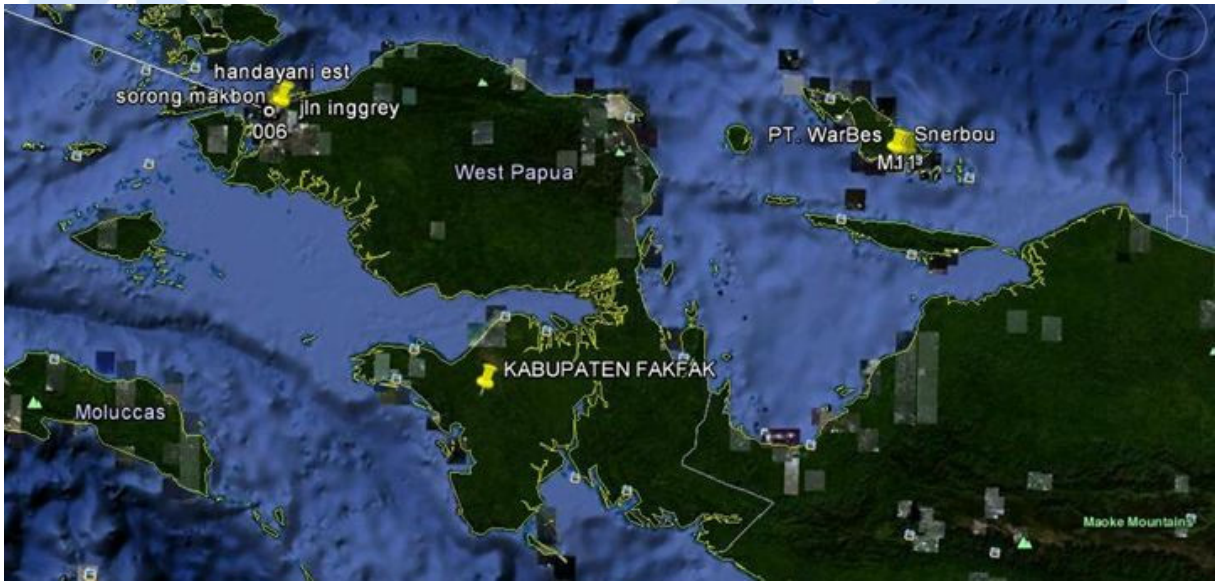

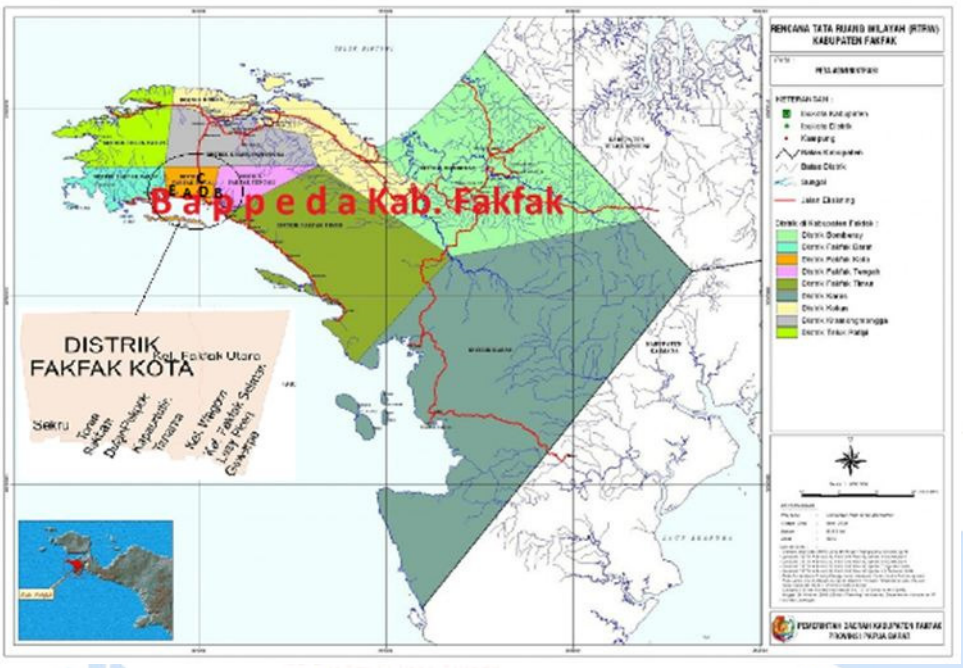

Picture 3.3 Source Air Besar

Picture 3.5 WTP Nemewikarya paket steel capacity 40 l/sec

2) Bezoek ambassade

Het gesprek was heel constructief. Aan het einde van het gesprek hebben we naar elkaar uitgesproken dat we op een andere manier naar elkaar gaan communiceren: vanuit de positie dat we elkaar moeten ondersteunen en versterken. Het gesprek heeft zeker twee uur geduurd.

Ten aanzien van de onderwerpen het volgende:

a) Communicatie

Het wordt als een gemis ervaren dat er geen, of onvoldoende communicatie is tussen WMD en de ambassade. Afgesproken wordt dat Josien Ruijter en Peter de Vries dat direct met elkaar oppakken.

b) Project P3SW en RNE afronden

Het project RNE is op 30 november 2011 afgesloten en wordt niet verlengd. Gevraagd is hoe de afwikkeling verder gaat verlopen. Duidelijk is gemeld dat de kosten die tot en met 30 november gemaakt zijn ingediend kunnen worden. Deze komen voor vergoeding in aanmerking. Opvallend was de uitspraak van Peter de Vries dat het een project was dat niet zozeer ging over de doelstelling het aantal aansluitingen te maken en te halen wat gezegd is Maar veeleer een versnellingsproject om de drie PT's sneller financieel gezond te maken. Afrekening zal niet zozeer gedaan worden op basis van de groei van het aantal aansluitingen. Dit was voor ons verrassend. Positief, maar niet verwacht. Vooral de heer Kremer was blij met de toezegging dat alles ingediend kon worden tot 30 november. De heer Kremer kon het niet nalaten nog eens onder aandacht te brengen dat hij het toch wel als heel positief zou ervaren dat het overblijvende bedrag alsnog zou kunnen worden aangewend. De heer De Vries gaf hier niet direct antwoord op, maar zei ook niet pertinent nee.

c) Problemen voorschot en afboek mechanisme

De nieuwe bedrijfseconomische medewerker vertelt iets over het probleem dat de ambassade heeft ten aanzien van het uitbetalen van een voorschot. Ze mogen het niet afboeken en kunnen pas iets als

het geld in de SWOI is aangewend en de bijbehorende lening door dit waterbedrijf is terugbetaald. Dit is nieuw. Het is helemaal de vraag of het zover komt en hoe lang het duurt. Dit was bij ons niet bekend. Er moet naar een constructieve oplossing worden gezocht. Partijen spreken af om dit interne probleem zo goed mogelijk op te lossen om te vermijden dat we aan jarenlange rapportages vast zitten.

d) Informatie tekenen van 5 MOU tussen WMD en PDAM's

Dit zal in het vervolg sneller met de ambassade besproken worden.
De heer Hoogsteen legt vervolgens de bedoeling uit.

e) Afspraak over wederzijdse steun

Afgesproken wordt dat we elkaar moeten steunen bij activiteiten en de informatievoorziening naar elkaar optimaal moeten houden.

3) Bezoek aan viceminister DedyPriatnavan Bappenas (niveau staatssecretaris van Planning infrastructuur)

Het gesprek vond plaats in aanwezigheid van mevrouw Annemarie Ruigrok en de heer Peter de Vries. Ook dit gesprek was positief van aard en duidelijk werd gemaakt dat de heer Dedy Priatna positief denkt over WMD. Hij gaf ook aan dat hij coördinerend voorzitter wordt van alle wateractiviteiten tussen Nederland en Indonesië en daarbij coördinerend werkt tussen de Indonesische ministeries. Er is vooral gesproken over de projecten in Bandung Barat en de grote infrastructurele werken in deze regio. Ook zijn de MOU's de revue gepasseerd die WMD heeft afgesloten en er is kort gesproken over Fak-Fak.Verder was het vooral een beleefdheidsbezoek.

4) Tekenen van een twinning overeenkomst tussen 5 PDAM's en de WMD

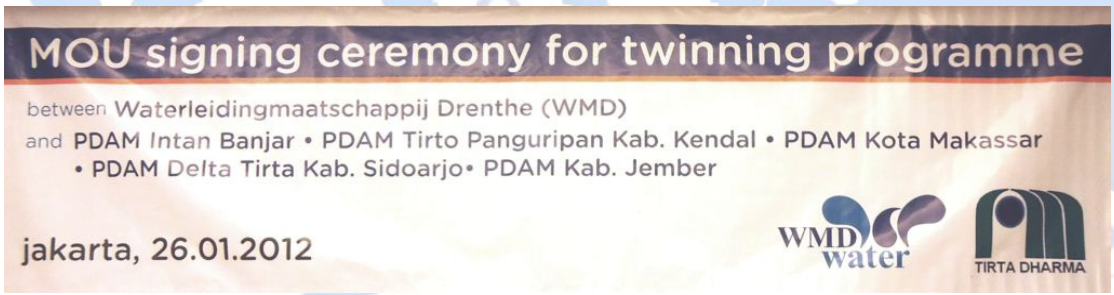

Er zijn enkele toespraken door de deelnemers, o.a. door de heer Rachmat, directeur van BB SPAM, het adviesorgaan van de minister van Public Works. Het is voor iedereen duidelijk dat dit een nieuw begin is. Een nieuwe vorm van technische assistentie die vooral voor het landenkantoor kansen gaat bieden om zich te profileren. Elke PDAM heeft in de MOU aangegeven wat ze verwachten. Basis is dat ieder zijn eigen kosten draagt en dat deze vijf PDAM's de verworven kennis ook weer gaan delen met andere PDAM's. Perpamsi draagt 55.000 dollar bij in dit proces en WMD in het eerste jaar ca. 40.000 euro. Deze bijdrage zal voornamelijk besteed worden aan verblijfskosten van mensen, die op locatie de waterbedrijven gaan bezoeken. De interne uren en reiskosten zijn voor rekening van de PDAM's.

MoUsigningceremony

5) Vertrek naar Bandung per auto

We zijn omstreeks zes uur vertrokken en we hebben lang in de file gestaan om Jakarta uit te komen. Onderweg gestopt en wat gedronken en gegeten. Omstreeks 10 uur aangekomen in het Hotel Padma.

Vrijdag 27januari 2012

1) Ceremonie van de eerste steen van het project Bandung Barat

Het drinkwater- en sanitatieproject Nyenang van Rotary, Simavi en WMD staat op het programma. Vandaag staat in het teken van het leggen van de eerste steen. Om ca. 8 uur uit het hotel vertrokken naar het dorp Nyenang. Vooraf gegaan door een politiewagen. Het heeft wel wat, alleen reed hij wel erg hard, wat tot enige zorg van de delegatie.

Het project bestaat uit het aanleggen van watertappunten en sanitatie-eenheden (17). De raming is ca. 75.000 euro waarvan door de drie partijen Rotary, Simavi en WMD ieder een derde wordt gedragen.

Figure 4.6. Public Toilet

Nu ontbreekt het in het dorp grotendeels aan watertappunten en zeker aan sanitatiegebouwen.

Schematic lay-out of the proposed System Nyenang Village

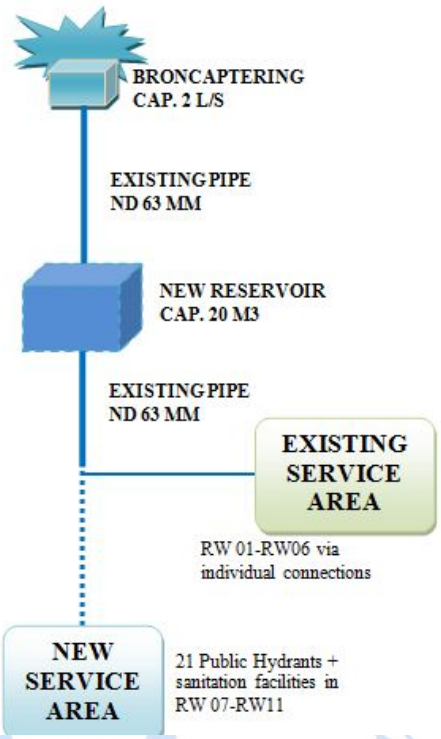

Vanmorgen de ceremonie van de eerste steen in het project Bandung Barat. Het is een mooie bijeenkomst met veel festiviteiten. Een schitterende ontvangst met veel toespraken.

Onder de gasten was ook de heer Dedy Priatna, viceminister van Bappenas. Het dorpshoofd nam naast zijn dankwoord in zijn toespraak ook de gelegenheid te baat om bij de viceminister te pleiten voor een verbetering van de onverharde weg door het dorp. Het wel op orde brengen van drinkwater- en sanitatievoorziening zonder verharde weg, dat kan toch niet.

Na hem was de heer Hoogsteen aan de beurt. Hij riep op om het project ook goed te onderhouden in de toekomst en verzocht de viceminister en de Bupati om in te gaan op de vraag van het dorpshoofd. In partnerschap zou dit gedragen kunnen worden, voor iedere partij een derde. Deze uitdaging is door de viceminister opgepakt in zijn toespraak en vervolgens door de heer Tichelaar bevestigd. Afgesproken is dat Inowa deze weg met een maximaal budget van 150.000 euro, ieder 50.000, gaat aanleggen. WMD kan bijdragen in het kader van 75 jarig bestaan uit haar sponsor budget (1% Koppejan gelden).

In combinatie met het drinkwater- en sanitatieproject is dit een ware stap voorwaarts voor dit dorp. Er komen 17 sanitatie-eenheden en watertappunten. Het drinkwater en sanitatie project zal z.s.m. starten en moet dit jaar gereed komen.

Na de lunch vertrekt de SWOI-delegatie naar het kantoor van de wijk waaronder Nyenang valt. Hier zal de heer Tichelaar om één uur lokale tijd een interview geven voor Radio Drenthe vanuit het Kecematan kantoor van Cipendeuy. Een echt oud kantoor met een wel heel bijzondere vergaderopstelling voor de wijkraad met een ultramoderne typemachine.

Alles is uitstekend verlopen met een vaste telefoon die tegelijkertijd diende als facsimile.

Daarna stappen we in de auto om de resterende 90 km naar Jakarta te overbruggen om ca. 15.00 aan te komen in het hotel.

2) Terugreis van Bandung naar Jakarta

Helaas buiten de waard gerekend. Er is een demonstratie op de tolweg die geheel werd afgesloten. Dit voor een hoger minimumloon. We namen dan maar over de oude kronkelige weg. Langzaam vorderde het. Tot een km of 25 voor Bekasi. De demonstratie had zich nu verplaatst naar Bekasi. Het verkeer kwam hierdoor tot een volledige stilstand.

Omstreeks elf uur ‘s avonds weer in hotel Kempinski aangekomen.

Skyline van Jakarta

Zaterdag 28 januari 2012

1) Bespreking met delegatie uit Ambon.

   In het hotel is door een deel van de delegatie een gesprek gevoerd met een afvaardiging van de gemeente Ambon. Onderwerpen waren:
   - Evaluatie samenwerking WMD en gemeente Ambon
   - Herbebossing

2) Vertrek naar Amsterdam met Singapore Airlines om 19.00 uur.

3) Om half zes op de zondagmorgen 29 januari landen we op Schiphol. Het is koud in Nederland.